

FoFl 25(1930):19-23

Några utdrag ur Göteborgs Biologiska förenings liggare över fågelmärkningar.

Av

L. A. Jägerskiöld.

Red. för F. o. Fl. har bett mig lämna ett meddelande om ett lyckligt återfynd av en ringmärkt kornknarr. Jag tillmötesgår gärna denna anhållan, men tillåter mig att lämna uppgifter även om ett par andra iakttagelser, som synes mig av mindre vanligt intresse.

En av våra lyckligaste medarbetare, unge greve C. V. CRONSTEDT på Fullerö utanför Västerås, har ringat tillsammans 22 st. kornknarrar, *Crex crex* L. (1926 1 st., 1928 18 st. och 1929 3 st.). Av dessa hade ingen avhörts och jag hade knappast väntat att få någon åter. Ty kornknarren hör ju — i alla fall hos oss — till de fåglar, som ganska sällan komma inför människors ögon. Emellertid fick jag nyligen ett brev, daterat den 8/12 1929 och undertecknat av en katolsk missionär O. WERMEERSCH i Tielen St. Jacques. Detta brev lyder i översättning: »Den 25 nov. 1929 har en inföding fångat en fågel, som om benet bar en ring med inskriften 'Museum Göteborg Sweden 5274 B'. Denna fågel höll till på sankas slätter. Den by, där fågeln erhöles, heter Ngoia Bukoko. Här bifogas en liten kartskiss för att ange platsens geografiska läge. Jag tror mig gagna Edra försök genom att meddela Eder detta faktum. Vidare ber jag få veta, vilket datum denna fågel försatts i frihet. Känner Ni till vilka andra fåglar som flytta ända till Belgiska Congo? Om Ni

önskar få ringen som bevis så kan jag skicka Eder den tillsammans med fågelns ben. Min adress etc.»

Tack vare pater WERMEERSCH's mönstergilla meddelande har det varit möjligt att kunna införa Ngoia Bukoko i våra liggare och på våra kartor. Platsen finnes nämligen ej i några atlasar. Den ligger på ungefär 23° 50' östl. längd och 6° 45' sydl. bredd — mellan Kabinda och Kandakanda i södra delen av Belgiska Kongo. Läget blir något väster om mittlinjen mellan Atlanten och Indiska Oceanen. Avståndet fågelvägen torde vara över 7,200 km. — Vi visste förut att kornknarren vintertid går ända ned till Natal och i enstaka exemplar även ned till Kapkolonien. Göteborgs Museum äger ett skinn från Bulawayo i Syd-Rhodesia, en gåva av framlidne storjägaren, ingenjör A. SANDBERG. Hittills ha de säkra uppgifterna om kornknarrns förekomst i Afrika kommit från Atlasländerna och från världsdelen östliga delar. Nu veta vi att en svensk kornknarr, som märkts på Fullerö i Västmanland den 11/7 1929 och väl lämnat vårt land tidigast i september redan den 25/11 hunnit den väldiga vägen ned till hjärtat av Afrika. Men vi äro fortfarande okunniga om, vilken väg han gått. Tämigen säkert ej genom Nordafrikas värsta öken-trakter utan endera längs Västafrika och sedan uppefter flodsystemen eller också öster om Medelhavet och upp längs Nildalen. Vi få hoppas att kommande lyckliga fynd skola bidra till denna frågas lösning.

* * *

Ringmärkning av fåglar ger ju oss mången inblick i deras livsförhållanden. Det vanligaste och lättaste erhållna resultatet är en översikt över flyttningens gång i rum och tid. Men bland frågor, som märkningen även bidrager att besvara är denna: återkomma våra flyttfåglar till sina gamla häckplatser? Man har ju länge på goda grunder förmodat att så i regeln är fallet och ringmärkningarna bestyrka i stort sett detta.

GÖTEBO

Bland tagelser öv i detta hän 1926, 16 : fåglar, del

284 A Märkl
708 A »
743 A »
713 A »

Samtli
Av si
bo 2 år i
i framtider
plats är n
CRONSTEDT
mer än c
jag böjd a
att fånga
märknings
till häcko
sträckning
Göteb

I sam
görelse av
ringmärkn
omnämnas
hemvist c
museets i
härpå må
resultat p.
en del tor

Bland greve CRONSTEDTS märkningar finnas en del iakttagelser över tornsvalor, *A. apus* L., som synes mig vara av vikt i detta hänseende. Han har på Fullerö ringat 39 tornsvalor (5 st. 1926, 16 st. 1927 och 18 st. 1928). Det har dels varit unga fåglar, dels gamla fåglar. Följande av dessa ha återfunnits:

284 A	Märkt på Fullerö	²⁰ / ₇ 1926,	återf. på samma plats	⁹ / ₇ 1927
708 A	» » »	³⁰ / ₆ 1927,	» » »	³ / ₆ 1928
743 A	» » »	²² / ₇ 1927,	» » »	³ / ₆ 1928
713 A	» » »	²⁸ / ₆ 1927,	» » »	³ / ₆ 1928
				och ¹⁹ / ₇ 1929

Samtliga dessa hade märkts som gamla fåglar.

Av särskilt intresse är 713 A, som återfunnits i samma bo 2 år i rad. Mätte det lyckas oss att följa densamma även i framtiden. Huruvida de övriga förolyckats eller ändrat häckplats är naturligtvis omöjligt att för närvarande säga. Greve CRONSTEDT anser sig säker om att de ej häckade på Fullerö mer än det första året efter märkningen. För min del vore jag böjd att tro att de omkommit. Tornsvalan, som ju är lätt att fånga som gammal på boet, erbjuder ett ovanligt gott märkningsmaterial för besvarandet av frågan om återkomsten till häckorten, som det är allt skäl att i största möjliga utsträckning utnyttja.

Göteborg den 29 jan. 1930.

* * *

I samband med Professor JÄGERSKIÖLDS intressanta redogörelse av de resultat, som vunnits genom Greve CRONSTEDTS ringmärkningar av tornsvalor vid Fullerö, torde det förtjäna omnämnas, att återvändandet av tornsvalor till sitt gamla hemvist också på andra håll iakttagits samt även med Riksmuseets ringmärkningar erhållit bekräftelse. Såsom exempel härpå må anföras Civilassessor B. LAGERGRENS ringmärkningsresultat på denna fågelart. Han har under flera år ringmärkt en del tornsvalor vid Nordansjö by i Hedemora socken. 1924

ringmärkte han i en starholk en gammal tornsvala med ring 8815 och dess unge med 8779. 1926 (då 6 tornsvalor ringmärktes) träffades 8815 i samma holk som två år tidigare och hade två ungar, som även märktes. Även 1927 (då 7 tornsvalor märktes) träffades n:r 8815 i sin gamla holk, och denna gång fångades även hennes make och erhöll ring D. 184. De hade två ungar, som också ringmärktes. N:r 8815 hade sålunda under fyra år återvänt till sitt gamla hemvist.

År 1927 märktes bl. a. ett gammalt par av tornsvalor av Assessor LAGERGREN med ringarne C. 126 och C. 307. Följande år återfanns darsammastädes tornsvalan C. 126, men det är troligt, att hennes make på något sätt omkommit, ty hon hade nu fått en annan, som ringmärktes med ring D. 1416. De hade, som normalt är, två ungar, som fingo ringarne D. 1051 och D. 1326.

Red.

Ornitl

sedan synt
norrut i så
lämna ifråg
tagelsen är
Sannolikt h
högnordiska

I mitten
7 km. väst
privat ägo.

Den 2
gilla, i en i
färgad han
syntes den
slutet av
Dessa iakt
synt tidiga
bergfinken i

¹ Denna